

TÜKETİCİ HUKUKU ENSTİTÜSÜ TARAFINDAN TBMM. T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI, REKABET KURUMU, İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ VE EV SAHİPLİĞİNİ ÜSTLENEN DOĞUŞ ÜNİVERSİTESİ İLE İŞBİRLİĞİ HALİNDE DÜZENLENEN 29-30 KASIM 2012 TARİHLİ 2. TÜKETİCİ HUKUKU SEMPOZYUMUNDAN ÇIKAN SONUÇ VE BİLDİRİLER:

- 1- Tüketici Hukuku Avrupa Mevzuatına uygun şekilde geliştirilmeli ve hatta daha ileri noktaya taşınmalıdır. **(Prof. Dr. Mehmet TEKELİOĞLU, TBMM AB Uyum Komisyonu Başkanı)**
- 2- Rekabet Hukuku geliştikçe ve tam rekabetin tesisi sağlandıkça tüketici hukuku da gelişecektir. Bu bağlamda her iki hukuk dalı birbirine bağlı ve paralel çizgilerde yürütülmelidir. **(Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Rekabet Kurumu Başkanı)**
- 3- Serbest piyasanın temini tüketici refahı ve tüketici hukuku açısından önem arz etmektedir. **(Prof. Dr. Vedat AKGİRAY, Sermaye Piyasası Kurumu Başkanı)**
- 4- Zamanla Tüketici Hukuku, şu ana kadar sıkça kullanılan bazı özel ve genel kanunları yedekleyerek üst başlık halini alacak ve kendine özgü kürsülerin oluşmasını zorunlu kılacaktır. **(Av. Hakan TOKBAŞ, Tüketici Hukuku Enstitüsü Başkanı)**
- 5- Tüketici Hukuku hayatın her alanını kapsamaktadır ve hayati öneme sahip olan bu hukuk dalı geliştirilmek zorundadır. **(Prof. Dr. Fehim ÜÇİŞİK, Doğuş Üni. Hukuk Fakültesi Dekanı)**
- 6- Rekabet Hukukuna aykırı olarak birleşip kartel oluşturanlar, bir nevi hırsızlık yapmakta olup, tüketicinin refahından çalmaktadırlar. **(Erkan Yardımcı, Rekabet Kurumu Başkanışmanı)**
- 7- Herkes haklarını kullanırken ve borçlarını ifa ederken iyi niyet kaidelerine uymak zorundadır. Bu nedenle; örneğin yüksek bir kilometre yapılmış bir aracın bir şekilde gizli ayıplı çıkması halinde hâkim davacı tüketicinin sözleşmeyi sona erdirmesinin tarafların hak ve menfaat dengesini bozduğunu tespit ederse bu durumda Türk Medeni Kanunu'nun 2. maddesi gereğince aracın değişimi veya bedel iade talebi yerine, ayıp oranında bedel indirimini veya ücretsiz onarım seçeneğine karar vermesi yerinde olacaktır. **(Hâkim Candaş İLGÜN, Yargıtay 13. HD.)**

- 8- Konut satış sözleşmelerinin resmi şekilde yapımı yönünde tarafların zorlanması, kat mülkiyeti kurulmadan önce bu tip satışların yasaklanması veya kesin kurallara bağlanması tüketiciler yönünden önem arz etmektedir. **(Hâkim Ali Selman ERKUŞ, Yargıtay 13.HD.)**
- 9- Ürün sorumluluğu”nun, AB “Ürün Sorumluluğu” Yönergesiyle tam bir uyum sağlayacak şekilde, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun içinde (bir bölüm olarak) yeniden düzenlenmesi ya da yeni TKK da olduğu gibi, tüketicinin korunmasına ilişkin sorunların yeniden düzenlenmesi öngörülmekte ise, yeni Tasarıda “ürün sorumluluğu”na ilişkin bölümün düzeltilmesi amaca uygun olacaktır. **(Prof. Dr. Ergun ÖZSUNAY, İstanbul Kültür Üniversitesi - Av. R. Murat ÖZSUNAY, Frankfurt/M Barosu ve İstanbul Barosu Üyesi)**
- 10- Satılan bağımsız bölümlerin yer aldığı site veya blokların ortak alanlarında vaad edilen sosyal tesisler, bağımsız bölümün değerini artıran unsurlar olup, sosyal tesislerin olmaması TKHK 4. md gereğince hukuken nitelik eksikliği sayılacağından ve tüketici lehine yorum ilkesi gereğince, eksik ifa değil ayıplı ifadır. Eksik ifa olarak kabulü tüketicinin zararına olacaktır **(Prof. Dr. Turgut ÖZ, Galatasaray Üniversitesi)**
- 11- HMK 113.md de düzenlen topluluk davası, TKHK 23. md düzenlenmiş olan topluluk davasından daha geniş kapsamlı olup, bundan sonra tüketici örgütleri, bugüne kadar açtıkları davalar yanında, ilgililerin haklarının tespiti ile gelecekteki haklarının ihlal edilmesinin önüne geçilmesi için dava açabileceklerdir **(Prof. Dr. Hakan PEKCANITEZ, Galatasaray Üniversitesi)**
- 12- Müşterek borçluluk ile müteselsil kefalet birbirinden çok farklı iki ayrı kurum olup, tüketici kredisi sözleşmelerinde bir kimsenin hem müşterek borçlu hem de aynı zamanda müteselsil kefil olması hukuken mümkün değildir. Böyle bir ifade bulunsa dahi, anlaşılması gereken sadece kefaletten doğan sorumluluğun var olduğudur. **(Prof. Dr. Gülçin ELÇİN GRASSINGER, İstanbul Üniversitesi)**

- 13- Yeni Borçlar Kanunumuzda Genel İşlem Şartları müessesesi tüketicilerle birlikte tacirleri de kapsadığı için bankaların neredeyse her türlü işlemi genel işlem şartları denetimi kapsamına girmektedir. **(Prof. Dr. Şebnem AKİPEK, Ankara Üniversitesi)**
- 14- Reklam denetimine ilişkin idari kurulların bağımsızlık ve tarafsızlığından şüphe duyulmayacak şekilde oluşturulmaları, yeterli ölçüde idari yaptırım yetkisi ile donatılmaları ve kararlarının mutlak süratle gerekçeli olması gerektiği için, Türk Hukuku açısından bu hususun göz önüne alınması gerekir. **(Prof. Dr. Güzin ÜÇİŞİK, Doğu Üniversitesi)**
- 15- Konut kredisi kullanan tüketiciye kıyaslama ve araştırma imkânı verecek şekilde yıllık maliyet oranı yazılı olarak bildirilmeden ve niteliği açıkça belirtilmeden alınan yeniden yapılandırma ücreti hukuka aykırıdır ve tüketiciye iadesi gerekir. **(Prof. Dr. Mustafa TOPALOĞLU, Beykent Üniversitesi)**
- 16- Tüketici kredisinden kaynaklanan bir borç için verilen kefalet müteselsil nitelikteyse “kesin hükümsüzlük” kabul edilecektir. Tüketici kredilerindeki kefalet adi kefalettir ve asıl borçlu tamamen araştırılıp, asıl borçlu hakkında aciz vesikası alınmadıkça kefilden borcun ifası istenemez. **(Doç. Dr. Burak Özen, Marmara Üniversitesi)**
- 17- Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarı Taslağınının 24. Maddesi ile birlikte finansal hizmetlere ilişkin mesafeli sözleşmelerin içerisine sigortacılık sözleşmelerinin de alınması, önemli ve doğru bir gelişmedir. **(Doç. Dr. Hanife ÖZTÜRK, İstanbul Kültür Üniversitesi)**
- 18- Tüketici Kanunu Tasarısı otomotiv sektörünü ve Yargıtay'ın bu yöndeki uygulamasını önemli ölçüde etkileyecek değişiklikler öngörmektedir. **(Doç. Dr. Murat İNCEOĞLU, İstanbul Bilgi Üniversitesi)**
- 19- TKHK'nın mesafeli sözleşmelere dair düzenlemesinin mehzasını teşkil eden AB'nin 1997 tarihli Mesafeli Sözleşmeler Direktifi'nin hukukumuzda tam anlamıyla uyarlanması için çalışmalar, hala devam etmektedir. **(Doç. Dr. Ümit GEZDER , Medeniyet Üniversitesi)**

- 20- Uygulamada, elektronik mallar bakımından aybın tespit anının her zaman mümkün olmadığını görmekte ve bu sebeple tüketiciler hak kaybına uğramaktadırlar. Bu bağlamda, elektronik mallarda aybın tespitine ilişkin detaylı bir yazılı düzenlemeye ihtiyaç olduğu şüphesizdir. **(Yrd. Doç. Dr. Orhan KUZU, Doğu Üniversitesi)**
- 21- Sigorta sözleşmeleri, tacirler arasında yapılanlar hariç tutulacak olursa niteliği gereği tüketici sözleşmeleridir. Bu nedenle Tüketicinin Korunmasına ilişkin mevzuat hükümleri bunlara da uygulanabilir. **(Yrd. Doç. Dr. Bünyamin GÜRPINAR, Beykent Üniversitesi)**
- 22- Türkiye'deki enerji piyasası reformu tüketiciye kaliteli ve temiz enerjiyi yeterli miktarda uygun fiyatlarla ve kesintisiz olarak temin edilmesi de hedeflemektedir. Ancak tüketiciye yansıyan enerji fiyatların yüksekliği en büyük sorunlardan birini teşkil etmektedir. **(Yrd. Doç. Dr. Harun KILIÇ, Beykent Üniversitesi)**
- 23- Vakıf üniversiteleri tarafından yürütülen eğitim faaliyeti hizmet sunumu teşkil etmekte olup, tüketici hukuku bağlamında, vakıf üniversiteleri, sağlayıcı; bu üniversitelerden yararlanan öğrenciler ise, tüketici şeklinde vasıflandırılmalıdır. **(Yrd. Doç. Dr. Özlem TÜZÜNER, Okan Üniversitesi)**
- 24- Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarı Taslağı'nın reklam denetimine ilişkin hükümlerinde köklü değişiklikler öngörülmektedir. Genel olarak olumlu görülen bu değişikliklerin yanında bazı eksikliklerin bulunduğu göze çarpmaktadır. Bu eksikliklerin giderilmesi daha gelişmiş ve amaca uygun bir reklam denetim sisteminin oluşturulmasına katkı sağlayacaktır. **(Yrd. Doç. Dr. Emrehan İNAL, İstanbul Üniversitesi)**
- 25- HUMK döneminde geçerli olarak akdedilmiş bulunan yetki sözleşmelerine dayanılarak tüketici veya kefil aleyhine yetki sözleşmesinde belirlenen yetkili yerde açılan takiplerde veya davalarda tüketici veya kefil yetki itirazında bulunamaz. **(Yrd. Doç. Dr. Okay DURMAN, Doğu Üniversitesi)**

- 26- Son yıllarda piyasada uygulan mali politikalar ve Bankalar Kanununun Tüketici Kanununun üzerinde tutularak çıkarılan genelgeler tüketicilerin aleyhine işlemekte ve aynı durumda mağdur olan tüketicilerden hakkını arayanların lehine çıkan mahkeme kararları olsa bile diğer tüketicilere yansıtılmaması sebebiyle tüketiciler mağdur edilmektedir. **(Av. Aydeniz TUSKAN, İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Üyesi)**
- 27- Tüketicileri daha ileri seviyede korumaya yönelik tedbirlerin alınması, tüketicilerin hak arama yollarının kolaylaştırılması, bürokratik işlemlerin azaltılması ve AB tüketicinin korunması mevzuatına tam uyumun sağlanması amacıyla 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun yeniden yazılıyor. **(Avni DİLBİR, Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdür Yardımcısı)**
- 28- Tüketicilere açık hatların satılması, tüketiciler açısından ciddi sorunlar ve tehlikeler doğurmakta olup, BTK'nın bu sorunların önüne geçmek için çalışmaları mevcuttur. **(Özgür Fatih AKPINAR, BTK Tüketici Hakları Daire Başkanı)**
- 29- “En etkin denetçi tüketicidir anlayışıyla” ALO 174 gıda hattı uygulamaya konulmuş, tüketicilerin bilinçlendirilmeleri için broşür ve yayımlar hazırlanmıştır. Bakanlığımız halkımızın güvenilir gıda teminine yönelik her türlü tedbiri almaktadır. **(Ahmet KAVAK, Gıda ve Kontrol Genel Müdür Yardımcısı)**
- 30- Tüketici Sorunları Hakem Heyetlerinin ana sorunları, uyuşmazlığa ilişki belge ve inceleme taleplerinin taraflar ve üst kuruluşlarca ciddiye alınmaması, istenilen belgelerin verilmemesinden dolayı uyuşmazlığın askıda kalması; mahkemelerin heyet kararını bozduğunda gerekçe göstermemesi ve mahkeme kararlarının hakem heyetlerine bildirilmediği için hakem heyetlerinin yanlışlarını görüp düzeltmemesidir. **(Nesih TANRIVERDİ, Kahramanmaraş İl TSHH Başkanı)**
- 31- Tüketici politikası ve rekabet politikası aynı amaç yolunda iki ayrı araç olduğundan her iki politikanın uygulanması yüksek düzeyde bir eşgüdüm ihtiyacını doğurmaktadır. Bu sebeple, Tüketici ve Rekabet Komisyonu adı altında bir komisyon kurulması ve Bakanlık ile Rekabet Kurumunun işbirliği yapması bu eşgüdümlü sağlayabilecek kurumsal altyapı oluşturma fırsatını yaratabilir. **(Şamil PİŞMAF, Rekabet Kurumu Rekabet Uzmanı)**

- 32- Rekabet Hukukuna aykırı eylemler karşısında, zarar görenlerin tazminat davası açması ve bunun yaygınlaşması yönünde çalışmaların yapılması ve tüketici örgütlerinin bu hususa özellikle dikkat etmesi gerekir. (**Tuğçe KOYUNCU, Rekabet Kurumu Rekabet Uzmanı**)
- 33- Tüketicinin tam manasıyla korunabilmesi, piyasada gerçek rekabetin sağlanması ile mümkün olabilecektir. Bu bağlamda, 1985 yılında kabul görmüş Evrensel Tüketici Haklarından “Temsil Hakkı” gerçeğinden hareketle tüketicilerin de örgütleri vasıtasıyla Rekabet Kurulu’nda üye olarak temsil edilmesi oldukça önemlidir. (**Aydın AĞAOĞLU, Tüketiciler Birliği Onur Kurulu Başkanı**)